

Projektrapport

Bättre vård mindre tvång – del 2

Team 138, Bup vårdavdelning, Umeå

Syfte med deltagandet i Genombrott	<u>Teammedlemmar Vt- 13</u> Gunnar Berlin, Lärare Anders Hellman, Sjuksköterska Mia Lindstrand, Kurator Susanne Ståhl, Sjuksköterska Mireille Persson, Avdelningschef Anneile Lindström, Verksamhetschef Maher Hameed, Chefsöverläkare <u>Teammedlemmar Ht-13</u> Gunnar Berlin, Lärare Anders Hellman, Sjuksköterska Mia Lindstrand, Kurator Susanne Ståhl, Sjuksköterska Ylwa Berglund, Avdelningschef Maria Boström, Överläkare
Förbättra den psykiatriska heldygnsvården med fokus på tvångsvård och tvångs-åtgärder	

Projektets övergripande mål

1. Att minska behovet och därmed användandet av tvångsåtgärder
2. Att förbättra patienternas upplevelse av tvångsåtgärder
3. Att utveckla kunskapen och förbättra kvaliteten vid användandet av tvångsåtgärder
4. Att utveckla samverkan mellan olika aktörer i patientens liv/värld för att minska andelen inläggningar på tvångsvård.

Sammanfattning

Våra mål:

Vt-13

Mål 1 – Medarbetare erbjuder samtliga patienter och nära anhörig (eller annan för patienten viktig person) ett uppföljningssamtal efter en genomförd tvångsåtgärd enligt LPT.

Mål 2 – Samtliga medarbetare ska efter en genomförd tvångsåtgärd enligt LPT erbjudas debriefing på arbetsplatsen.

Mål 3 – Samtliga ordinarie medarbetare ska ha kännedom om vad som är tvångsåtgärder enligt LPT.

Mål 4 – Tydliggöra informellt tvång.

Ht-13

Mål 5 – Skapa ordning och reda på avdelningen utifrån Anna Björkdahls 9D-triangel, ”Primär prevention: vardagslunken.”

Bakgrund

Population:

Total befolkning: ca 260 000

Varav 0-18 år: ca 52 000

Vi på Bup vårdavdelning har under en längre tid jobbat med förbättringsarbeten av olika slag. Under hösten 2012 fick vi förfrågan om att medverka i ”Bättre vård – mindre tvång”, via dåvarande verksamhetschefen, Annelie Lindström. Detta var något som personalen direkt ville vara med på, framför allt på grund av att det så specifikt rör psykiatri och tvångsåtgärderna inom LPT. Bup vårdavdelning är en liten avdelning med endast fem vårdplatser, vilket gör att antalet vårddygn enligt LPT är få under ett år och oftast kopplat till enstaka patienter. Det medför att vissa av mätningarna mot vårterminens mål helt enkelt inte kunde påbörjas. De målen är dock inte mindre viktiga för det och de kommer att genomföras över tid, även om vi inte kunnat göra det inom ramen för det här projektet.

Organisatoriska svårigheter gjorde att teamet under träff i Stockholm i juni 2013 helt ändrade inriktning på förbättringsarbetet. Vi valde att utgå från Anna Björkdahls forskning ”*Primär prevention: vardagslunken*” och den 9D-triangel som hon redovisat där. Anna Björkdahl har delat in triangeln i tre viktiga kapitel, *positiv inställning*, *känslomässig balans* och *fungerande ordning*. Teamet skapade nya mål utifrån *fungerande ordning*, då den delen känns viktig för att kunna uppnå *positiv inställning och känslomässig balans* på arbetsplatsen. Denna projektrapport är därför indelad i vårtermin och hösttermin.

De organisatoriska svårigheterna gjorde att ledningen fattade beslut om att Bup vårdavdelning skulle stängas under fyra veckor i augusti 2013. Under dessa veckor jobbade personalen med hjälp av vår nya avdelningschef Ylwa Berglund, med ett genomgripande förbättringsarbete.

Mål

Vt-13

Mål 1: Medarbetare erbjuder samtliga patienter och nära anhörig (eller annan för patienten viktig person) ett uppföljningssamtal efter en genomförd tvångsåtgärd enligt LPT.

Mättal: 65 % av patienterna och anhöriga ska erbjudas uppföljningssamtal.

Samtalet ska erbjudas i direkt anslutning till åtgärden och själva samtalet ska ske inom 24 h. i första hand ska personer som utfört åtgärden medverka vid mötet. Om detta visar sig omöjligt ska de medarbetare som arbetar under dessa 24 h ombesörja samtalet. Åtgärderna rapporteras enligt gängse rutiner.

Mål 2: Samtliga medarbetare ska efter en genomförd tvångsåtgärd enligt LPT erbjudas debriefing på arbetsplatsen.

Mättal: 65 % av medarbetarna ska erbjudas debriefingsamtal.

Debriefingen ska erbjudas i direkt anslutning till åtgärden och själva samtalet ska ske inom 24 h. Medarbetarna håller själva i denna debriefing. Åtgärderna rapporteras enligt gängse rutiner.

Mål 3: Samtliga ordinarie medarbetare ska ha kännedom om vad som är

tvångsåtgärder enligt LPT.

Måttal: 90 % av samtliga ordinarie medarbetare ska ha kännedom om LPT.

Information ska ges av avdelningens överläkare.

Mål 4: Tydliggöra informellt tvång.

Måttal: 50 % av ordinarie medarbetare ska ha deltagit i diskussioner kring informellt tvång på avdelningen.

Mätning sker via rundfråga på APT. Frågan formuleras: Vem/vilka har deltagit i diskussion kring informellt tvång under veckan/perioden?

Ht-13

Mål 5: Skapa ordning och reda på avdelningen utifrån Anna Björkdahls 9D-triangel, "Primär prevention: vardagslunken".

Fyra olika arbetsområden identifierades i den nya inriktningen på vårt förbättringsarbete: vårdmiljö, patienter, administrativa rutiner och personal. Under stängningsperioden har personalgruppen jobbat med alla dessa områden.

Förändringar som testats

Vt-13

Mål 1: Utformning av enkäter till patient och anhörig

Mål 2: Utformat enkät och samlat information gällande om personalen tidigare blivit erbjuden samtal efter utförd tvångsåtgärd.

Mål 3: Utformning av enkät, sammanställning av kunskap innan informationsmöte gällande personalens kännedom om tvångsåtgärder inom LPT.

Mål 4: Utformning av enkät. Sammanställning av personalgruppens förförståelse gällande informellt tvång.

Ht-13

Mål 5:

Vårdmiljö:

- Städat upp både inom- och utomhusmiljön.
- Möblerat om, införskaffat nya möbler, blommor och tavlor.
- Iordningställt fler rum, bland annat till samtal och sjukgymnast.
- Säkrat upp avdelningen med larm.

Patienter:

- Infört preliminär VPL inom 24 h.
- En VPL ska genomföras i samarbete med öppenvård inom två dagar.
- Säkrare överlämningar till öppenvården vid utskrivning.
- Infört en vårdstandard, som beskriver vad alla patienter på avdelningen skall erbjudas.
- Utformat en utvärderingsenkät för både patient och anhörig där vi mäter utifrån vårdstandard, kvalitet på vården och bemötande.

Administrativa rutiner:

- Samtliga patientnära rutiner har uppdaterats.
- Arbete pågår med de mer övergripande organisatoriska rutinerna.

Personal:

- Kuben, Kompetens och utvecklingsbyrån, har anlitats och jobbat med grupputveckling och ledarskap.
- Information om LPT och tvångsåtgärder.
- Utbildning i TERMA för all personal

Resultat**Vt-13****Mål 2: Sammanställning av enkät gällande om personalen tidigare blivit erbjuden samtal efter utförd tvångsåtgärd.**

19 utdelade enkäter, 11 svar.

Ja: 1 Nej: 9

Blev erbjuden, men tackade nej: 1

Har aldrig deltagit i tvångsåtgärd: 1

Vad var viktigt i samtalet?

- Att få bekräfta att mitt agerande var korrekt, både etiskt och juridiskt.
- Tid och delaktighet från kollegor. Förståelse från övriga kollegor som ej deltog i samtalet.

Övriga synpunkter:

- Man bör ha samtal efter tvångsåtgärd.
- Önskvärt med uppföljande samtal efter tvångsåtgärd. Viktigt!

Mål 3: Enkät gällande personalens förståelse gällande tvångsåtgärder enligt LPT

19 utdelade enkäter, 12 svar.

Känner till tvångsåtgärderna enligt LPT: 7

Känner inte till tvångsåtgärderna enligt LPT: 5

Om ja, vilka?

- Bältning: 7
- Avskiljning: 7
- Fasthållning: 2
- Tvångsmedicinering: 6
- Tvångssondning: 2

Diskussion

Det har varit svårt att mäta olika tvångsåtgärder eftersom vi inte haft någon patient som vårdats enligt LPT. Det har därför inte heller varit möjligt att göra mätningar kring uppföljande samtal.

Så här involverade vi patienter och deras närstående

Vi hade en anslagstavla på väggen med uppdaterad information under våren. Under höstterminen -13 har alla anhöriga erbjudits att delta i vårdplanering och föräldrar har haft möjlighet till föräldrastöd. Patienterna får regelbundna stödsamtal samt samtal med läkare.

Sammanfattning av projekt tiden så här långt

Det har varit intressant att delta i projekt som riktat sig enbart till psykiatri. Vi har fått bra stöd av projektets coacher och ledare. Struktur och innehåll i lärande seminarium har varit utomordentligt bra.

Namn:

Personnummer:

Datum:

Trygghetsfrågor

När jag har ångest vill jag:

vara ensam

vara tillsammans med personal

gå ut på promenad/röka

gå och lägga mig

lyssna på musik

kolla på TV

syssla med datorn

träna

ringa en vän/anhörig vem? _____

övrigt vad? _____

När jag är ledsen vill jag:

vara ensam

vara tillsammans med personal

gå ut på promenad/röka

gå och lägga mig

lyssna på musik

kolla på TV

syssla med datorn

träna

ringa en vän/anhörig vem? _____

övrigt vad? _____

När jag är arg vill jag:

vara ensam

vara tillsammans med personal

gå ut på promenad/röka

gå och lägga mig

lyssna på musik

kolla på TV

syssla med datorn

träna

ringa en vän/anhörig vem? _____

övrigt vad? _____

